

Šta donosi novi Zakon o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika?

Beograd | 21.07.2025.

Novi Zakon o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika iz 2025. godine donosi važne izmene koje će uticati na sva privredna društva, fondacije i zadruge u Srbiji.

Iako je inicijalno bilo predviđeno da se zakon primenjuje od septembra 2026. godine, poslednjim izmenama početak primene je pomeren unapred, na 1. oktobar 2025. godine.

U nastavku ukratko predstavljamo najbitnije izmene koje je potrebno imati u vidu radi blagovremenog usklađivanja poslovanja sa novim obavezama koje zakon nameće.

1. Širi krug obveznika

Zakon se sada ne odnosi samo na privredna društva i udruženja, već i na trustove i pravne odnose slične trustu, kojima se upravlja iz Republike Srbije ili kojima se uprava ne nalazi u Republici Srbiji, ukoliko poverenik u ime trasta (ili lica sličnog trustu) stupi u poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos sa pravnim ili fizičkim licima na teritoriji Republike Srbije.

Lica koja upravljaju takvim strukturama će imati obavezu da prijave stvarne vlasnike, ako posluju iz Srbije ili sa subjektima u Srbiji.

2. Obavezna godišnja provera podataka

Svako privredno društvo mora jednom godišnje da proveri tačnost podataka o stvarnim vlasnicima i da tu informaciju formalno potvrdi kroz platformu Agencije za privredne registre (APR).

3. Obaveze elektronska predaja dokumentacije APR-u

Iz ugla privrednih društava možda i najvažnija izmena je uvođenje obaveze učitavanja dokumentacije koja potvrđuje osnov utvrđivanja stvarnog vlasništva (npr. ugovor, osnivački akt), kao i ličnih dokumenata stvarnih vlasnika (npr. lična karta ili pasoš) kroz sistem APR-a. Bez toga, prijava se neće smatrati potpunom.

Dokumentacija se učitava kako prilikom prve prijave stvarnog vlasnika, tako i prilikom ažuriranja

podataka. Ovo će biti posebno problematično privrednim društvima sa složenom vlasničkom strukturom.

4. Novi osnovi za upis

Pored osnivanja društva i promene vlasničke strukture, sada postoji i nov osnov za upis – upravljanje iz Republike Srbije trustom, odnosno pravnim odnosom sličnim trustu ili stupanje poverenika trasta ili lica koje je slično trustu u poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos sa pravnim ili fizičkim licima na teritoriji Republike Srbije.

5. Javna napomena o neslaganju podataka

Ukoliko banka, računovođa ili drugi obveznik utvrdi da se podaci o stvarnom vlasniku razlikuju od onih u Centralnoj evidenciji APR-a, dužan je da to prijavi. U evidenciji se tada pojavljuje napomena o neslaganosti, vidljiva i trećim licima.

Na ovaj način zakonodavac omogućava efikasniju kontrolu primene zakona i ispunjavanja zakonskih obaveza.

6. Lista obveznika visokog rizika

Među najbitnijim izmenama je i nova obaveza APR-a, koji će objavljivati i voditi listu obveznika koji:

- nisu prijavili stvarnog vlasnika ili
- nisu dostavili adekvatnu dokumentaciju.

Takvi obveznici se automatski svrstavaju u kategoriju obveznika sa „visokim rizikom“, što može značajno otežati saradnju sa poslovnim bankama i drugim partnerima.

7. Više vremena za podnošenje prijave

Rok za prijavu stvarnog vlasnika produžen je sa 15 na 30 dana od trenutka nastanka obaveze. Ovo produženje roka olakšava izvršenje obaveze, pre svega novoosnovanim pravnim subjektima.

Raniji rok od 15 dana bio je izazovan, naročito kada je direktor stranac, s obzirom da je prijava bila moguća samo preko platforme APR-a, korišćenjem elektronskog sertifikata direktora, koji je bilo izazovno pribaviti u tako kratkom roku, imajući u vidu da se može preuzeti samo lično.

8. Strože kazne i zaštitne mere

Kazne za nepoštovanje zakona su povećane:

- do 2 miliona dinara za privredna društva,
- do 150.000 dinara za odgovorna lica u privrednim društvima,

Takođe, zakon uvodi i mogućnost zabrane obavljanja delatnosti do 3 godine subjektima koji ne poštuju obaveze.

Zaključak

Novi zakon uvodi više transparentnosti, ali i više odgovornosti. Direktori i osnivači treba da se na vreme upoznaju sa novim obavezama, jer će se svako kašnjenje ili propust jasno videti u javnoj evidenciji i uticati na svakodnevno poslovanje.

Kontakt >

Jelica Čorović, advokat

Ovaj članak je isključivo informativne prirode, ne odnosi se na pojedinačne situacije i ne predstavlja pravni savet. Ukoliko su Vam potrebne usluge pravnog savetovanja, budite slobodni da nas kontaktirate.